

TARBIJAVAILDUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-11774-011
Otsuse kuupäev	21. dets 2020
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Kerly Kirsipuu, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	Taevaskoja Turismi- ja Puhkekeskus OÜ, 10321610
Tarbija nõue	Ettemaksu tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	10. dets 2020

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Kaupleja avaldas kodulehel reklaami ajavahemikus 3.-9.augustini 2020 noortelaagri korraldamisest Taevaskoja Turismi- ja Puhkekeskuses. Tarbija teatas kahe lapse osalemise soovist, millele vastuseks esitas kaupleja tarbijale arve nr 12 seeria 20L5 kokku 380,00 euro tasumiseks. Tarbija tasus 1.juuni 2020 maksekorraldusega ettemaksuna 140,00 eurot (2 x 70,00).

30.juunil 2020 teatas tarbija, et tühistab perekondlikel põhjustel lepingu ning palus ettemaks tagastada. 8.juuli 2020 maksekorraldusega tagastas kaupleja 50% ettemaksust.

Tarbija väidab, et kauplejal lasub kohustus tagastada kogu ettemaks. Tarbija nõuab kauplejalt 70,00 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja leiab, et tarbijal puudub õigus ettemaksu tagastamisele täies ulatuses. Kaupleja on kehtestanud laagrikoha broneerimise tingimused, mille järgi saab poole ettemaksust tagasi juhul, kui kohast loobutakse rohkem kui 30 päeva enne laagrivahetuse algust. Kohast loobumisest teatamisest vähem kui 30 päeva enne laagrivahetuse algust ettemaksu ei tagastata.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. VÕS § 8 lg 1 ja §

9 järgi võtavad lepingupooled teineteise suhtes kokkulepitud sisuga kohustusi. VÕS § 9 lg 1 kohaselt sõlmitakse leping pakkumuse esitamise ja sellele nõustumuse andmisega, samuti muul viisil vastastikuste tahteavalduste vahetamise teel, kui on piisavalt selge, et lepingupooled on saavutanud kokkuleppe.

Kõnealusel juhul on kaupleja kodulehel reklaami avaldamisega kutsunud huvitatud isikuid pakkumuste tegemisele. Tarbija tegi pakkumuse kahele laagrikohale, millega kaupleja nõustus esitades tarbijale arve. Seega tuleb leping lugeda sõlmituks arve esitamisega 24.mail 2020.

Komisjonile esitatud asjaoludest ja tõenditest saab järeldada, et lepingu sisuks oli nii majutusteenuse kui ka toitlustusteenuse ja vaba aja veetmise teenuse lepingu elemente. Tegemist on segatüüpi lepinguga, mille täitmise hindamisel tuleb lähtuda vaidluse esemele vastava lepinguliigi sätetest. Vaidluse kontekstis omab eelkõige tähendust noortelaagris vaba aja veetmise teenuse osutamisega seonduv, millele kohaldatakse töövõtulepingu sätteid. Samuti omab tähendust, kuidas mõistsid pooled lepingu sõlmimisel broneerimistasu olemust.

Esmalt hindab komisjon, kas kauplejale tasutud maksel on ettemaksu või käsiraha iseloom.

Komisjon selgitab, et üldjuhul on sedalaadi broneerimistasul käsiraha iseloom (VÕS § 156). Käsirahaks loetakse ühe lepingupoole poolt teisele lepingupoolele lepingu sõlmimise tõendamiseks ja selle täitmise tagamiseks antud rahasummat. Kui käsirahaga tagatud leping jääb täitmata käsiraha andnud lepingupoole süü tõttu, jääb käsiraha teisele lepingupoolele. Kui käsiraha saanud lepingupool nõuab talle lepingu täitmata jätmise tõttu tekkinud kahju hüvitamist, arvestatakse käsiraha hüvitise katteks (VÕS § 157 lg 1).

Selleks, et kauplejale üleantud summat saaks käsitada käsirahana, peab kaupleja tõendama, et koos lepingu sõlmimisega sõlmisid pooled lepingu täitmise tagamiseks käsiraha kokkuleppe.

Kõnealune leping on sõlmitud kaupleja tüüptingimustel, millega tarbija nõustus enne registreerimistaotluse sisestamist. Laagrikoha maksumuse eest tasumise tingimustes on esmast makset nimetatud broneeringutasuks. Samas on kaupleja arvel nr 12 nimetatud esimest makset majutuse ettemaksuks.

Komisjoni hinnangul on kaupleja tüüptingimuste järgi broneerimistasul käsiraha iseloom. See tähendab, et broneerimistasu maksmisega tõendab tarbija lepingu sõlmimist ning broneeringutasu saamisest alates puudub kauplejal õigus broneeritud laagrikohta teistele isikutele pakkuda. Kui leping täidetakse nõuetekohaselt loetakse broneerimistasu (käsiraha) arvel kaetuks vastav osa teenustasust.

Ehkki seadusandja ei näe ette reegleid käsiraha osaliseks tagastamiseks on kaupleja broneerimistasu saatust tüüptingimustes täpsustanud ja näinud ette broneerimistasu tagastamise erinevas ulatuses sõltuvalt sellest, millal broneerija teatab lepingu edasisest täitmisest loobumisest (lepingu ülesütlemisest). Samuti on tüüptingimustes ette nähtud, millises olukorras broneerimistasu ei tagastata. Kaupleja tüüptingimused on selles osas leebemad seaduses sätestatust ja tarbijasuhetes lubatavad.

Vaidlust ei ole selles, et leping jäi täitmata tarbijast tingitud põhjustel; tarbija teatas tellimuse tühistamisest 30.juuni 2020 kirjaga. Komisjoni hinnangul realiseeris tarbija sellega VÕS §-s 655 ettenähtud töövõtulepingu ülesütlemise õigust.

Tarbija teatas lepingu ülesütlemisest olukorras, kus laagri alguseni oli jäänud rohkem kui 30 päeva. Tarbija on seisukohal, et kauplejal lasub kohustus tagastada talle kogu ettemaks. Kaupleja on seisukohal, et tagastamisele kuulub 50% broneeringutasust.

Vaidluse lahendamiseks tuleb tõlgendada kaupleja tüüptingimust, mis on avaldatud järgnevas sõnastuses: „Laagrikohast loobumine isiklikel põhjustel kuni 30 päeva enne laagrivahetuse algust – tagastatakse 50% broneerimistasust (35 eurot)”. Komisjoni arvates tulenevad poolte erinevad arusaamad sellest, et ajavahemikku lepingu sõlmimisest kuni laagri alguseni loetakse lepingu sõlmimisest arvates pärisuunas (kaupleja) või siis tagasisuunas (tarbija).

Nagu eespool märgitud tuleb leping lugeda sõlmituks 24.mail 2020 ja tarbija tasus broneerimistasu 1.juunil 2020. Laager algas 3.augustil 2020, st alates lepingu sõlmimisest kuni laagri alguseni jäi 70 päeva. Pärisuunas päevade lugemisel tuleneb fraasist „... kuni 30 päeva enne...” , et sellesse ajavahemikku kuuluvad kõik päevad alates tasu maksmisest kuni ajani, kui laagri alguseni jääb veel 30 päeva. Tagasisuunas päevade lugemisel tuleneb samast fraasist, et määratletud on ajavahemik laagri alguspäevast tagasi lugedes 30 päeva. Esimesel juhul tuleks rakendada vaidlusalust tingimust ajavahemikus 1.juuni 2020 kuni 3.juuli 2020 (incl) ja teisel juhul ajavahemikus 4.juuli 2020 kuni 2.august 2020 (incl).

VÕS § 29 järgi tuleb lepingu tõlgendamisel arvestada muu hulgas lepingu olemust ja eesmärki ning lepingu teisi tingimusi, andes tõlgendatavale tingimusele tähenduse, mis tuleneb lepingu kui terviku olemusest ja eesmärgist.

Komisjoni arvates tuleneb lepingu teistest tingimustest ja broneerimistasu olemusest, et tähtaja kulgemist tuleb lugeda lepingu sõlmimisest arvates pärisuunas. Sellele järeldusele viib eelkõige tõlgendatavale tingimusele järgnev lause: „Hilisemal teavitamisel broneeringutasu ei tagastata”. Tarbija tõlgenduse järgi tekiks mõlema lausega arvestades olukord, kus laagri algusele lähemal olevas ajavahemikus tagastatakse pool broneeringutasust, kuid varasemas ajavahemikus ei kuulu tasu tervikuna tagastamisele. Selline tõlgendus oleks vastuolus broneerimistasu olemusega. Kui teenuse tarbija broneerimisperioodi lõppedes teenust tarbida ei soovi, siis jääb broneerimistasu teenuse pakkujale ehk siis tegemist on hüvitisega, mis kompenseerib teiste võimalike broneerijatega lepingute sõlmimise peatamise. Vajadus hüvitise järele on vaieldamatult seda suurem, mida pikem on laagrikoha broneerimise periood ning mida vähem jääb broneerimistasu saajale aega lepingu ülesütlemisest tingitud ümberkorraldusteks.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija teatas lepingu ülesütlemisest ajavahemikus, mille kestel oli ette nähtud broneerimistasu tagastamine 50% ulatuses. Kaupleja on saanud tarbijalt 140,00 eurot, millest 70,00 eurot on tagastatud.

Komisjon peab vajalikuks selgitada kauplejale, et tüüptingimusi tõlgendatakse nii, nagu teise lepingupoolega sarnane mõistlik isik seda samadel asjaoludel mõistma pidi. Ebaselge tüüptingimus tõlgendatakse reeglina selle kasutaja kahjuks. Komisjoni hinnangul on kaupleja tüüptingimus selge ja üheselt mõistetav üksnes kahte lauset koos lugedes. Kaupleja peaks kaaluma tüüptingimuste formuleerimist viisil, mis hoiaks ära tingimuse sisu erineva mõistmise.

Komisjon selgitab täiendavalt, et ka juhul, kui eitada käsiraha kokkuleppe sõlmimist ning lähtuda üleantud tasust kui teenustasu ettemaksust, ei ole tarbija nõue põhjendatud.

VÕS § 655 järgi võib tellija töövõtulepingu igal ajal üles öelda. Sellisel juhul on töövõtjal

õigus nõuda tarbijalt lepingu ülesütlemise korral kokkulepitud tasu, millest on maha arvatud see, mille ta lepingu ülesütlemise tõttu kokku hoidis või mille ta oma tööjõu teistsuguse kasutamisega omandas või oleks võinud mõistlikult omandada. VÕS §-s 655 ettenähtud tellija piiramatu õigus, so õigus öelda töövõtuleping igal ajal üles, on tasakaalustatud töövõtja õigusega saada ülesütlemisele vaatamata kokkulepitud tasu. Kauplejal lasub kohustus tagastada tasu üksnes ulatuses, milles ta kulutuste äralangemise tõttu kokku hoidis.

Kaupleja on tarbijale esitatud arve sisustanud erinevate teenuste kaupa; tasutud summa vastab majutuse ettemaksule. Majutusteenuse pakkumine on seotud püsikulutustega, mida on tehtud ka tarbija huvides. Kaupleja on kokkulepitud tasunõudest saanud üksnes 18 %, mis on proportsionaalne tarbija huvides tehtud kulutustega. Seega tuleb tarbija nõue jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Kerly Kirsipuu
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/